

دعوت از ژاپنی‌ها برای احیای ارومیه

معضل دریاچه ارومیه آنقدر مهم است که ابتکار را بر آن داشت تا در دومین روز انتصابش به ریاست سازمان حفاظت محیط‌زیست به ارومیه سفر کند با این هدف که از نزدیک آخرین وضعیت بزرگ‌ترین دریاچه شور جهان را بررسی و ارزیابی کند. متعاقب آن، ۲۱ شهریورماه نخستین جلسه کارگروه احیای دریاچه به ریاست وزارت نیرو که خود بزرگ‌ترین متهم خشک‌شدن دریاچه ارومیه است، تشکیل شد؛ اما به‌رغم توجه خاص ابتکار و فراتر از آن دستور ویژه رئیس‌جمهور برای مقابله با بروز فاجعه زیست‌محیطی در دریاچه ارومیه، معضل هنوز باقی است و تصمیمات و طرح‌های نمایشی همچنان ادامه دارد. بنا به اعلام رسانه ملی، گروهی از کارشناسان ژاپنی برای احیای دریاچه به ایران دعوت شده‌اند. اوایل دهه ۸۰ در اقدامی مشابه هلندی‌ها به ایران آمدند. به گفته کارشناسان سفر کارشناسان هلندی تأثیری در فرایند احیای دریاچه ارومیه نداشته است.

محسن سلیمانی، مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب‌های ایران، در این باره به همشهری گفت: چنانچه کارشناسان خارجی در بخش‌هایی که ما کمبود دانش و تجربه داریم ورود کنند می‌توانند به احیای دریاچه ارومیه کمک کنند؛ زیرا ما از یک مشاور می‌خواهیم به ما مشورت بدهد اما باید در نظر داشته باشیم که صرف گرفتن مشورت کارساز نیست بلکه عملی کردن توصیه‌های مشاور است که می‌تواند به نتیجه مطلوب منجر شود. به گفته وی، کارشناسان هلندی کار خودشان را انجام دادند اما ما کوتاهی کردیم و به توصیه‌های آنها عمل نکردیم. وی که اصلاح‌الگوی توسعه در حوضه آبریز ارومیه را تنها راه نجات دریاچه ارومیه می‌داند، تصریح کرد: مهم‌ترین مسئله با برنامه عمل کردن در حوضه آبریز

دریاچه ارومیه و سایر تالاب‌های کشور است. یکی از راهکارهای دیگر درگیر کردن هرچه بیشتر مردم در معضل این دریاچه است و اینکه آنها چه نقشی می‌توانند در این زمینه ایفا کنند. مادامی که مردم به صورت عملی وارد این فرایند نشوند نمی‌توان کاری از پیش برد. درحالی که مدیر طرح ملی حفاظت از تالاب‌ها از ورود کارشناسان خارجی و حضور آنها در فرایند احیای دریاچه ارومیه دفاع می‌کند اما برخی کارشناسان نظر دیگری دارند. فاطمه ظفرنژاد، کارشناس آب و توسعه پایدار، در واکنش به خبر ورود کارشناسان ژاپنی برای احیای دریاچه ارومیه اعتقاد دارد که برای احیای دریاچه ارومیه نیازی به کارشناسان ژاپنی نیست و کارشناسان داخلی می‌توانند با یک برنامه سه، چهارساله دریاچه را احیا کنند. وی در گفت‌وگو با ایسنا افزود: اوایل دهه ۸۰ با وجود هشدارهای مکرر کارشناسان ایرانی، مسئولین عده‌ای را از هلند آوردند تا مشکل دریاچه ارومیه را حل کنند اما این گروه تنها راهکارهای عجیب و غریبی همچون انتقال آب از زاب، مریوان و دریاچه خزر ارائه دادند که هر کدام از این راهکارها شرایط را بسیار وخیم‌تر کرد.

ظفرنژاد ادامه داد: بیش از ۵۰ سده که بر ۱۵ رود مهم حوضه آبریز دریاچه ارومیه احداث شده توجیه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی ندارند درحالی که با میانگین بارش ۵۰۰ میلی‌متر در سال و کشت دیم، از اول نیازی به احداث این سدها نبوده است. این پژوهشگر آب و توسعه پایدار تأکید کرد: احیای دریاچه ارومیه تنها ۲ راهکار اساسی دارد که شامل اصلاح الگوی کشت و برچیدن سدهاست و ۱۸ راهکاری که جدیداً ارائه شده عملی نخواهد شد. ظفرنژاد اضافه کرد: اکنون در آمریکا که الگوی ایران برای سدسازی است طی ۱۰ تا ۱۵ سال بیش از هزار سد تخریب شده است چرا که آنها نیز پی‌برده‌اند برای جلوگیری از افزایش ریزگردها و حفظ تنوع زیستی ابتدا باید تالاب‌ها را در الویت قرار داد.